

TOIMINTA- KERTOMUS 2013

Lasten ja nuorten taidekeskuksen säätiö

LASTEN JA NUORTEN
TAIDEKESKUS
www.artcentre.fi

Isovanhempien ja lasten yhteisessä Käsi kädessä -työpajassa suunniteltiin ja toteutettiin mielikuvituksellisia hansikkaita.

SISÄLLYS

1.	SÄÄTIÖN TEHTÄVÄT.....	4
2.	TOIMINTA-AJATUS.....	4
3.	VUOSI 2012 LYHYESTI.....	5
4.	HENKILÖSTÖ.....	6
4.1.	Koulutukseen osallistuminen.....	6
5.	KANSAINVÄLINEN TOIMINTA.....	7
5.1.	Kansainvälinen lasten ja nuorten taiteen arkisto.....	7
5.1.1.	Näyttelyt kansainvälisestä lasten ja nuorten taiteen arkistosta.....	7
5.1.2.	Pitkäaikaiset teoslainat julkisiin tiloihin.....	7
5.1.3.	Lainattavat näyttelykokonaisuudet.....	7
5.1.4.	Digitointihanke.....	7
5.2.	Kansainvälinen yhteistyö.....	7
6.	NÄYTTELYT.....	8
6.1.	Villa Artun näyttelyt.....	8
6.2.	Kiertonäyttelyt.....	11
6.2.1.	Etelästä tuulee – Löunatuul puhub.....	11
6.2.2.	Kokoelmanäyttelyt LAKUn arkistosta.....	11
7.	YLEISÖKASVATUS.....	13
7.1.	Työpajat.....	13
7.1.1.	Näyttelyihin liittyvät työpajat.....	13
7.1.2.	Muu työpajatoiminta.....	15
7.2.	Peruskoululaisten kulttuuripolku.....	15
7.3.	Tapahtumat.....	16
8.	KOULUTUS.....	19
9.	MUU TOIMINTA JA YHTEISTYÖ.....	19
10.	JÄSENYEDET JA EDUSTUS.....	20
11.	VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI.....	21
12.	HALLINTO.....	22
12.1.	Hallitus.....	22
12.2.	Neuvottelukunta.....	22
13.	TALOUS.....	23

I. SÄÄTIÖN TEHTÄVÄT

Lasten ja nuorten taidekeskusta ylläpitää opetus- ja kulttuuriministeriön ja Hyvinkään kaupungin vuonna 1980 perustama säätiö. Säätiön tarkoituksena on edistää ja vaalia lasten ja nuorten taidekasvatusta Suomessa. Tämän toteuttamiseksi säätiö ylläpitää taidekeskusta, jonka tehtävänä on sääntöjen mukaan:

- kansainvälisen kokoelman kartuttaminen ja arkistointi
- kotimainen näyttelytoiminta
- kansainvälinen toiminta
- koulutus- ja tutkimustoiminta
- taiteellinen kokeilutoiminta sekä
- paikallinen taidekasvatustoiminta

2. TOIMINTA-AJATUS

Paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti toimiva Lasten ja nuorten taidekeskus (LAKU) edistää taidekasvatusta pääasiassa visuaalisissa taiteissa. Taidekeskus toimii yhteistyössä nuorisotyön, kulttuurin, taiteen, tutkimuksen sekä opetuksen ja koulutuksen asiantuntijoiden kanssa. Se toimii linkkinä taidealan, lasten ja nuorten sekä heidän kanssaan työskentelevien välillä. LAKU tuottaa näyttelyitä, kokoaa koti- ja ulkomaista lasten ja nuorten taidetta, tutkii, kouluttaa ja innostaa elämyksiin taiteen parissa. LAKUn

toimitilat ovat Hyvinkään Villatehtaalla vuonna 2005 avatussa Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Villa Artussa. Samoissa tiloissa toimivat myös taiteen perusopetusta antavat Hyvinkään kaupungin Lasten ja nuorten kuvataidekoulu sekä Taito-Uusimaan käsityökoulu Helmi. Kulttuurikeskuksen toimijoita yhdistää innostus luoda Villa Artusta valtakunnallinen kokeellisen taidekasvatuksen laboratorio, jonka yhdessä suunniteltuja hankkeita tukevat kaikkien kolmen toimijan asiantuntemus ja verkostot.

Osa kuvataiteilija Dzamil Kamangerin teoksesta *Kurdilämää Seepia sateenkaari* -näyttelyssä.

3.VUOSI 2013 LYHYESTI

Vuosi alkoi näyttävästi laajalla virolais-suomalaisella kuvitustaiteen näyttelyllä Etelästä tuulee -Löunatuul puhub, jota oli valmisteltu yhdessä Tallinnan Lastenkirjakeskuksen, Tuglas-seuran ja Kuvittajat ry:n kanssa. Avajaispäivänä järjestettiin kahden maan kuvittajia yhteen koonnut seminaari ja illalla näyttelyn avasi Viron kulttuuriministeri Rein Lang. Suomalaista kuvitustaidetta edusti Liisa Kallion ja Nina Haikon näyttely Villan Voimalan galleriassa. Yhteensä 35 virolaisen kuvittajan ja nukentekijän töitä esittelevä kokonaisuus kiersi Suomea vuoden aikana 9 näyttelytilassa.

Toimintavuonna aloitti uusi hallitus kaksivuotisen kautensa. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Riitta Miettinen ja varapuheenjohtajaksi Ullrike Hjelt-Hansson. Hallitus päätti keväällä taidekeskuksen strategian päivittämisestä. Työ käynnistyi hallituksen nimeämässä työryhmässä syksyllä ja saadaan päätökseen vuoden 2014 keväällä. Erityisesti LAKUn asema valtakunnallisena kehittämiskeskuksena edellyttää linjauksien kirkastamista. Muutoksia tapahtui myös taidekeskuksen talouden ja hallinnon puolella: pankki ja vakuutusyhtiö vaihtuivat vuoden alussa ja tilitoimiston vaihtumisesta sähköisen taloushallinnon toimistoon tehtiin sopimus marraskuussa.

Artun kesä -tapahtumaa vietettiin pyöräilyn ja kaupunkipuutarhan merkeissä. Taidekeskus kokosi pyöräilystä kiinnostuneita tahoja yhteistyöhön, jonka tuloksena oli näyttelyn lisäksi työpajoja, pyöräretkiä, kaupunkitaidetta ja nuorten videokilpailu. Monikulttuurinen laatikkopuutarha kukoisti koko kesän Villatehtaan pihamaalla. Kansainvälisestikin tunnetut kuvataiteilijat Kalle Hamm ja Dzamil Kamanger kasvattivat lisäksi Artun pihalle Paperittomien puutarhan, joka esitteli maahanmuuttajakasveja. Kesä huipentui elokuun Monikulttuuriseen sadonkorjuujuhlaan, joka keräsi satoja kävijöitä etnisten herkkujen äärelle Villa Arttuun ja Villatehtaan pihalle. Kesän runsaassa tapahtumatarjonnassa ja sen tiedotuksessa huomioitiin erityisesti Hyvinkään Asuntomessujen yleisö.

Vuodelle 2014 ajoittuvan kansainvälisen näyttelyn uudistamista valmisteltiin kesästä lähtien ja uudet, entistä käyttäjäystävällisemmät kotisivut avattiin joulukuussa. Kotisivu-uudistus tuotti ylimääräisiä kustannuksia, mutta oli

välttämätön, koska vuoden 2014 alussa kutsuttavaan 15. Kansainväliseen näyttelyyn otetaan vastaan ensimmäistä kertaa perinteisten maalausten ja piirustusten lisäksi digitaalisia kuvia ja videoita.

Kansainvälisen lasten ja nuorten taiteen kokoelman digitointi eteni opetus- ja kulttuuriministeriön tuella noin 8600 teoksella. Digitointi mahdollisti näyttelyiden tuottamisen myös muiden näyttelyjärjestäjien käyttöön ja kotimainen näyttelytoiminta olikin varsin vilkasta. Digitointi on parantanut myös tutkijoiden palvelua.

Toimintavuoden päätti monipuolinen näyttelysyksy, jonka työpajoissa kohtasivat eri sukupolvet. Arjen muotoilua, satukuvituksia ja ihonvärin merkityksiä esittelevät näyttelyt tarjosivat sekä taiteen kokemista että tekemistä kaikenikäisille. Vuoden viimeisissä näyttelyissä Ketjureaktio ja Talvilauluja nähtiin suomalaisten, ukrainalaisten ja kiinalaisten lasten piirustuksia.

Villa Artun toimijat osallistuivat yhteistyössä myös Hyvinkään vuotuisiin kaupunkitapahtumiin Yhden Päivän Juttuun ja Hyvinkää-päivään sekä tuottivat kaupunginmuuseon ja Hyvinkään Karjala-seuran kanssa perinteisen Villan Joulun. Joulukuussa Villa Artun auditoriossa käynnistyi mukaansatempaava nukketheateriesitys Ihmeellinen Kone, jonka jännittävä ja humoristinen käsikirjoitus ammensi venäläisestä avantgardetaiteesta.

Näyttelyissä, työpajoissa ja tapahtumissa kävi yhteensä 10 685 asiakasta. Näistä Hyvinkään peruskoululaisten kulttuuripolkuun osallistui 1004 oppilasta ja 60 opettajaa. Työpajoihin osallistui 737 lasta ja nuorta sekä 166 aikuista. Kävijälukuihin eivät sisälly muualla esillä olleiden LAKUn tuottamien näyttelyiden kävijät, auditoriota käyttäneet asiakkaat eivätkä koulutukseen osallistuneet. Kävijämäärä kasvoi edellisvuodesta 2070 asiakkaalla.

Villa Artun auditorion lisääntynyt vuokraus ulkopuolisille toimijoille on nostanut auditorion käyttöastetta ja tuonut hiukan lisätuloja LAKUlle. Auditorio palvelee erityisesti Hyvinkään kaupungin eri yksiköiden kokous- ja koulutustilana. Tila oli vuokrattuna ulkopuolisille 28 päivänä.

4. HENKILÖSTÖ

Säätiön hallinnosta, taloudesta ja kehittämisestä vastasi toiminnanjohtaja Raisa Laurila-Hakulinen säätiön hallituksen alaisuudessa. Päivittäisestä palvelutuotannosta vastasi pääosin tuottaja Päivi Venäläinen. Palveluiden sisältö ja suuntaviivat suunniteltiin yhdessä hallituksen ja neuvottelukunnan linjausten mukaisesti, mutta vastuuta jaettiin toiminnanjohtajan ja tuottajan kesken projektikohtaisesti. Toiminnanjohtaja kävi vakinaisten ja määräaikaisten työntekijöiden kanssa kehityskeskustelun vuoden lopussa. Hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja kävivät kehityskeskustelun toiminnanjohtajan kanssa.

Näyttelymestarina ja kokoelmista vastaavana työntekijänä toimi edelleen Jorma Lagström. Anu Haikonen jatkoi arkistotyöntekijänä, jonka päätehtävänä on digitoida lasten ja nuorten taiteen kansainvälistä arkistoa. Villa Artun asiakaspalveluun voitiin ensimmäistä kertaa palkata määräaikainen asiakaspalvelusihteeri työllistämistuen avulla.

Määräaikaiset työntekijät

- Jani Jääskeläinen, digitoija ja atk-tukihenkilö 1.1.–31.12. (OKM:n avustus)
- Nina Salomaa, asiakaspalvelusihteeri 1.1.–31.12. (työllistämistuki)
- Elina Katara, kv näyttelyn suunnittelija 1.11.–31.12. (OKM:n avustus)
- Sonja Winter, näyttelyvalvoja 1.7.–31.7.

Tuntipalkkaiset työntekijät

- Otto Jahnukainen ja Maare Kylmämaa, viikonloppuvalvojat
- Anne Malin ja Anni Ylönen, kulttuuripolkuryhmien oppaat
- Jarmo Iivonen, Milla Helminen, Riikka Kekäläinen-Alkio, Pauliina Diallo, Kalle Hamm, Dzamil Kamanger, Eija Degerstedt, Tuija Lampinen, Niina Vyyryläinen, Marja Andersson ja Ellamari Vierikko, työpajojen ohjaajat
- Jarmo Iivonen, näyttelymestari

Harjoittelijat

- Nina Sarja 3.10.–29.11.
- Pauli Sohkanen, työkokeilu 18.11.–13.12.

4.1. KOULUTUKSEEN OSALLISTUMINEN

Ammatilliseen täydennyskoulutukseen osallistuivat toimintavuonna Anu Haikonen, Päivi Venäläinen ja Raisa Laurila-Hakulinen.

7.3. Kinopäivä, elokuvakasvatusseminaari, Raisa Laurila

9.–10.4. Hankerahoitus, Raisa Laurila

19.4. Hollo taidekasvatusseminaari, Päivi Venäläinen

11.10. Tunnusluvut I, Päivi Venäläinen ja Raisa Laurila

22.10. Arkistonmuodostussuunnitelman laatiminen yhteisöissä, Anu Haikonen

28.10. Tunnusluvut II, Päivi Venäläinen ja Raisa Laurila

29.10. Avoin data, Päivi Venäläinen ja Raisa Laurila

4.–5.11. HIMO taidekasvatusseminaari, Päivi Venäläinen ja Raisa Laurila

6.–7.11. Taitoja museoon - museopedagogisia menetelmiä yleisötyöhön, Päivi Venäläinen

2.–3.12. Valtakunnalliset virtuaaliopetuksen päivät, Päivi Venäläinen

Daisuke Sate, Lunch time, 8 v. poika, Japani. Teos kansainvälisestä lasten ja nuorten taiteen arkistosta.

5. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

5.1. KANSAINVÄLINEN LASTEN JA NUORTEN TAITEEN ARKISTO

5.1.1. Näyttelyt kansainvälisestä lasten ja nuorten taiteen arkistosta

Kansainvälisestä lasten ja nuorten taiteen arkistosta kootaan näyttelyjä sekä Villa Arttuun että sen ulkopuolelle. Vuonna 2013 tehtiin yksi iso kokoelmanäyttely Rytmitelyä ja lisäksi arkiston teoksia oli esillä teemanäyttelyissä Artun kesä - Dynamo ja Seepiasateenkaari - Ihonvärin merkityksiä. Villa Artun käytävägalleriassa oli lisäksi kahdessa näyttelyssä esillä arkiston teoksia (ks. kohta 6. Näyttelyt). Villa Artun ulkopuolella oli vuoden aikana 8 erikokoista näyttelykokonaisuutta omista kokoelmista.

Digitaalista arkistoa hyödynnettiin verkkosivuille tuotetuissa teemanäyttelyissä. Arkisto-ohjelmaan linkitettyä selainohjelman sovellusta käyttäen luotiin myös virtuaalinäyttelyitä, jotka ovat katseltavissa kosketusnäyttöillä. Kosketusnäyttöjen avulla yleisö voi selata arkiston teoksia silloinkin, kun niitä ei ole näyttelyssä esillä.

5.1.2. Pitkäaikaiset teoslainat julkisiin tiloihin

Arkiston teoksista on kehystetty noin 2300 kappaletta. Kehystettyjen teosten lainaus ja pitkäaikainen sijoitus julkisiin ja toimistotiloihin niin Hyvinkäällä kuin muualla Suomessa jatkui vuonna 2013. Vuoden mittaan teoksia palautettiin takaisin 74 ja uusia lainattiin 24. Kaiken kaikkiaan sijoitettuja teoksia oli vuoden lopussa 891 kappaletta 92 paikassa.

5.1.3. Lainattavat näyttelykokonaisuudet

Taidekeskus lainaa yksittäisten teosten lisäksi näyttelykokonaisuuksia. Taidekeskukselta voi tilata joko valmiina olevan näyttelyn (tai sen osia) tai pyytää taidekeskusta kokoamaan tietyn kokoisen ja tiettyyn teemaan liittyvän näyttelyn. Tilaaja voi myös itse tulla Villa Arttuun valitsemaan teokset digiarkistoa apuna käyttäen. Vuonna 2013 tarjolla olivat seuraavat valmiit näyttelykokonaisuudet:

Eino ja maailman lapset (103 teosta), Puun taju (40), Huoli huomisesta, toivo tulevasta (120), Tyttöjen kuvia (38), Lehmä (49), Leijona (24), Hortus Urbanus (77), Kaupunkikuvia (42), Veden äärellä (43), Kotini (määrä vaihtelee), Leijat (34), Meidän Afrikkamme (39) ja Pikku piirustuksia (11).

Kohdassa 6.2. KIERTONÄYTTELYT esitellään kokoelmanäyttelyt Villa Artun ulkopuolella.

5.1.4. Digitointihanke

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi toimintavuodelle 45 000 euron erityisavustuksen kansainvälisen lasten ja nuorten taiteen arkiston digitointiin ja 15. kv näyttelyn valmisteluihin. Vuoden aikana digitoitujen teosten määrä oli 8606. Vuoden lopussa teoksia oli digitoitu 66 159 kappaletta, joka on noin 66 % koko arkistosta.

5.2. KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Hong Kongin lasten ja nuorten taidekilpailu

Toiminnanjohtaja Raisa Laurila-Hakuinen osallistui kutsuttuna Hong Kongin Promotion of Young Artist Foundationin järjestämän kansainvälisen taidekilpailun tuomariston työskentelyyn yhdessä kymmenen eri maista kutsutun tuomarin kanssa.

Suomalais-venäläinen kulttuuriforum Novgorodissa 22.–26.9.

Villa Artusta Päivi Venäläinen, Raisa Laurila-Hakulinen sekä rehtori Kaisu Paavilainen osallistuivat kulttuuriforumin neuvotteluihin mm. Petroskoin, Pietarin ja Vladimirin taidekoulujen sekä kanssa. Rahoitusta haetaan yhteistyön suunnitteluun vuodesta 2014 alkaen.

Villa Artussa vieraillevat ryhmät

Villa Artussa vieraili vuoden mittaan kymmeniä eri alojen ryhmiä, joille toimintaa ja tiloja esittelivät tuottaja ja toiminnanjohtaja sekä kuvataide- ja käsityökoulujen rehtorit. Toimintavuonna ulkomaisia vieraita oli mm. Virosta, Englannista, USA:sta, Kiinasta, Venäjältä, Puolasta ja Ukrainasta.

Ks. myös 6.1. VILLA ARTUN NÄYTTELYT. Näyttelyitä tuotettiin tai esiteltiin yhteistyössä virolaisten, kiinalaisten ja ukrainalaisten kumppanien kanssa.

6. NÄYTTELYT

6.1. VILLA ARTUN NÄYTTELYT

Villa Artun galleriaa ylläpitää LAKU, joka myös yleensä tuottaa muut paitsi kuvataidekoulun ja käsityökoulun oppilastöiden näyttelyt. Näyttelyt toimivat alustoina taidekasvatukselle ja niihin liittyy työpajoja, opastuksia ja oheistapahtumia.

Näyttelyitä oli Villa Artussa yhteensä 15 ja kiertonäyttelyinä 17 kappaletta.

11.1.–17.2.

ETELÄSTÄ TUULEE - LÖUNATUUL PUHUB

Näyttely esitteli 15 virolaisen kuvitustaiteen huipputekijää ja 20 nukketaitelijaa. Noin 60 originaalikuvituksen lisäksi esillä oli virolaisia käsintehtyjä nukkeja. Näyttelyn kuraattorina oli taiteilija Viive Noor Tallinnan Lastenkirjakeskuksesta. Näyttelyssä oli myös tekstiiliteosten muodostama luku-paikka, jossa sai tutustua vironkielisiin lastenkirjoihin. Näyttelykävijöitä oli 860.

Näyttelykävijöitä Etelästä tuulee -näyttelyssä

11.1.–17.2.

MUSTIKKA JA PIKKU PAPU - Nina Haikon ja Liisa Kallion satukuvituksia

Villan Voimalassa

Yhteistyössä Kuvittajat ry:n kanssa järjestetyssä näyttelyssä oli esillä Nina Haikon ja Liisa Kallion alkuperäisiä kuvia sekä kirjoja katsottavana ja luettavana. Näyttelytilassa sai myös kuunnella Pikku Papun lauluja, askarrella Mustikka ja Pikku Papu -kirjojen hahmoista tikkunukkeja ja piirtää heille lisää ystäviä näyttelyn vieraskirjaan. Näyttelykävijöitä oli 731.

11.1.–7.5.

VIROLAISTEN LASTEN KUVITUKSIA

Etelästä tuulee -näyttelyn yhteydessä koottiin taidekeskuksen arkistosta Käytävägalleriaan kokonaisuus virolaisten lasten tekemistä teoksista.

Etelästä tuulee -näyttelyn nukkeja.

22.2.–7.4.

RYTMITTELYÄ

Lasten ja nuorten taidekeskuksen kansainvälisestä arkistosta koottu näyttely tarkasteli, mitä rytmi on kuvissa ja kuvataidenäyttelyssä. Esillä oli lasten ja nuorten taideteoksia eri puolilta maailmaa eri vuosikymmeniltä. Näyttelykävijöitä oli 1110.

10.4.–30.4.

CORTEX CEREBA

Hyvinkään Lasten ja nuorten kuvataidekoulun ateljeepajalaisten näyttely. Näyttelyssä oli esillä Lasten ja nuorten kuvataidekoulun päättävien nuorten lopputöitä. Näyttelykävijöitä oli 510.

7.5.–2.6.

KÄSILLÄ - TAITOA - ILOA - MUOTOA

Taito-käsityökoulu Hyvinkään Helmin oppilastöiden näyttely. Näyttely oli Hyvinkään peruskoulujen 4. luokkalaisten Kulttuuripolun vierailukohde.

7.5.–2.6.

TERVEISIÄ HONG KONGISTA!

Hong Kongissa järjestetyn lasten kansainvälisen taidekilpailun 2013 palkittuja teoksia. Näyttelyssä oli esillä 30 printtiä syksyllä 2012 Hong Kongissa perustetun uuden kansainvälisen lasten ja nuorten taidekilpailun palkituista teoksista. Kaksivaiheisen kilpailun ensimmäisen vaiheen teemana oli Culture of my country. Toiminnanjohtaja Raisa Laurila osallistui näyttelyn tuomariston työskentelyyn. Kävijöitä käsityökoulun ja Terveisiä Hong Kongista -näyttelyssä oli 1759.

13.6.–8.9.

ARTUN KESÄN NÄYTTELYT

DYNAMO - taidetta pyöristä ja pyöräilystä

Dynamo-näyttely muutti polkupyörät ja pyöräilyn moni-ilmeiseksi taiteeksi. Lasten ja nuorten kuvataidekoulun ja Taito-käsityökoulu Helmin oppilaiden Kartalla-teos kartoitti kotikaupunkia pyöräreitein. Kuvia pyöristä oli kaiverrettu linolaatalle, painettu kankaalle ja valokuvattu, videoitu ja animoitu. Värikäs kokonaisuus pyöräiheisiä teoksia saatiin näyttelyyn taidekeskuksen kansainvälisestä arkistosta. Esillä oli myös historiallisia polkupyöriä Vittorio Gianninin kokoelmasta sekä ammattikoulutussäätiö HRAKS:n nuorten työpajoissa tehtyjä veistoksellisia ja tuunattuja pyöriä. Auditoriossa esitettiin kevään Fillarifilmi-lyhytelokuvakilpailun satoa. Kansainvälisen arkiston teoksista tehtyjä, pyöräilyyn kannustavia isoja printtejä oli esillä Willan kauppakeskuksen torilla, kaupunginkirjaston edustalla sekä Villatehtaalla yhteensä 11 kappaletta.

PAPERITTOMIEN PUUTARHA

ympäristötaideteos

Taiteilijoiden Kalle Hammin ja Dzamil Kamangerin teos esitteli 14 kasvia, jotka he ovat tuoneet Suomeen EU-alueen ulkopuolelta ilman vaadittavia kasvinterveyspapereita. Teos muodostui Villa Artun käytävägalleriassa esillä olleista akvarellimaalauksista sekä elävistä kasveista, jotka olivat osa Villa Artun pihalla olevaa Monikulttuurista kaupunkipuutarhaa.

MONIKULTTUURINEN KAUPUNKI-PUUTARHA

Jo neljäntenä kesänä peräkkäin Villa Artun pihalle istutettiin kaupunkipuutarha. Puutarhassa kasvoi eri kulttuureissa käytettäviä keittiökasveja. Puutarhaa suunnittelemaan ja istuttamaan oli kutsuttu eri kulttuuritaustaisia henkilöitä: maisema-arkkitehti Asako Hashimoto laati sushipuutarhan, kuvataiteilijat Kalle Hamm ja Dzamil Kamanger paperittomien kasvien sekä iranilaisen puutarhan. Omat laatikkonsa olivat afganistanilaisella ja somalialaisella keittiöpuutarhalla. Hyrian puutarhaopiskelijat istuttivat Makumatkan mummolaan ja Syötävän söpöä Suomesta. Hyvinkään Lasten ja nuorten kuvataidekoulun ryhmän puutarha oli Herne-maissi-paprika ja Käsityökoulu Helmin kasvimaata oli pyörän perässä liikuteltava Chillari. Artun kesän näyttelyissä oli 2097 kävijää.

KUVA YLHÄÄLLÄ: Kansainvälisen arkiston teoksista tehtyjä pyöräilyaiheisiä julisteita oli esillä Villatehtaalla.

KUVA KESKELLÄ: Iranilainen keittiöpuutarha Villa Artun pihalla.

KUVA ALHAALLA: Monikulttuurisen sadonkorjuujuhlan työpajassa piirrettiin postikortteja Villa Artun puutarhasta.

17.9.–6.10.

TANGO – Sukupolvet kohtaavat designin maailmassa

Aalto-yliopiston kansainvälisenä yhteistyönä syntynyt näyttely esitteli Helsingissä, Milanossa (Italia) ja Nantesissa (Ranska) toteutettuja työpajoja, joissa kehiteltiin keinoja huomioida ihmisten toiveita ja tarpeita heidän omassa elinympäristössään. Villa Artun näyttelyn yhteydessä toteutettiin Aalto-yliopiston opiskelijoiden vetämät työpajat, joissa ikä-ihmiset ja lapset työskentelivät yhdessä. Työpajojen tuotokset tulivat osaksi näyttelyä.

Isovanhempien ja lasten Käsi kädessä -työpajan satoa.

17.9.–6.10.

SATUSUPINA - Maaru Peuran satukuvituksia ja nukkeja

Maaru Peuran käsintehty nuket ja akvarellien hellyttävät ja herkäät satuhahmot ilmaisivat erilaisia tunteita väreillä, ilmeillä ja asennoilla. Näyttely oli esillä Käytävägalleriassa ja sen yhteydessä järjestettiin sadutustuokioita. Tango- ja Satusupina-näyttelyiden kävijöitä oli 766.

Sadutushetki Satusupina-näyttelyssä

17.9.–31.12.

KATUJEN ELÄMÄÄ

Kansainvälisestä lasten ja nuorten taiteen arkistosta Käytävägalleriaan kootussa 25 teoksen näyttelyssä pääosassa ovat kadut. Kuvat eri puolilla maailmaa sijaitsevien kaupunkien ja kylien kaduista ja ihmisistä kaduilla kertovat paljon. Kuviin on tallentunut asioita paikan luonnonolosuhteista, ihmisen rakentamasta ympäristöstä sekä ihmisten arjesta ja tavoista.

11.10.–24.11.

SEEPIASATEENKAARI – Ihonvärin merkityksiä

Taiteilijoiden Kalle Hammin ja Dzamil Kamangerin näyttely oli tutkimusmatka ihonväriin ja länsimaalaisen kulttuurin vaaleaihoisuuden ihannoitiin. Näyttelyssä tuotiin esille, miten ihmisten ihonvärit muodostavat kauniin sateenkaaren lukuisine sävyineen ja kuinka silti luomme vastakkainasetteluja: valkoiset ja mustat, me ja muut. Näyttelyssä olivat vuoropuhelussa ammattitaiteilijoiden teokset, lasten ja nuorten kansainvälisen kokoelman työt sekä nuorten työpajoissa syntyneet ajatukset ja animaatiot. Näyttely oli 6. luokkien Kulttuuripolun vierailukohte. Kävijöitä näyttelyssä oli 1388.

27.11.2013–5.1.2014

KETJUREAKTIO

Lasten ja nuorten kuvataidekoulun syyskauden päättäneessä näyttelyssä oli esillä 4-13-vuotiaiden lasten töitä. Syksyn teemoja, viivaa ja piirtämistä työstettiin sekä valmentavissa että perusopetuksen ryhmissä. Ketjureaktio syntyi yhdessä ja erikseen, toisen aloittamaa viivaa jatkettiin piirtäen, animoiden ja valokuvaten. Maalaus- ja valokuvausryhmien muodonmuutoksissa oli lähtökohtana omakuva. Myös keramiikan, grafiikan ja kuvanveiston työpajoissa oli tehty sarjallisia teoksia.

Piotor Lifshits, 12 v., Ukraina. Teos Talvilauluja-näyttelystä.

27.11.2013–5.1.2014

TALVILAULUJA

Villa Artun Käytävägalleriassa esillä ollut joulunäyttely Talvilauluja tuli Hyvinkäälle Harkovasta Ukrainasta. Näyttelyssä oli esillä ukrainalaisen ja kiinalaisen joulun ja uuden vuoden perinteisiin liittyviä piirustuksia. Näyttely oli syntynyt Harkovan taidelukion ja hongkongilaisen Simply Art -taidekoulun yhteistyöstä. Ukrainalaisten lasten piirustukset kertoivat rituaalisista kolyadka-lauluista, joita laulettiin ovelta ovelle kulkien ja hyvää toivottaen. Kiinalaisten lasten piirustukset liittyivät kiinalaisen uuden vuoden onnea tuottaviin chunlian-runoihin, joilla oven-suut koristellaan vuoden ensimmäisenä aamuna. Ketjureaktio- ja Talvilauluja-näyttelyihin tutustui 783 kävijää.

6.2. KIERTONÄYTTELYT

Kansainvälistä lasten ja nuorten taiteen kokoelmaa tehdään tunnetuksi lainaamalla näyttelykokonaisuuksia eri järjestäjien käyttöön. Paikallisesti näyttelyitä tuotetaan myös yksittäisiin tapahtumiin valmiiksi kehystetyistä teoksista. Näyttelylaineista peritään 5/10 euron vuokra/teos.

6.2.1. Etelästä tuulee – Löunatuul puhub

Virolaisia kuvittajia ja nukentekijöitä - kiertonäyttely
Lastenkulttuurikeskus Toteemi, Vantaa 25.2.–15.3.
Lastenkulttuurikeskus Pessi, Vantaa 18.3.–4.4.
Seurakunnan näyttelytila, Vihti 2.5.–14.6.
Wahren-keskus, Forssa 3.7.–9.8.
Turun kaupunginkirjaston Lausteen, Numen ja
Runosmäen kirjastot, Turku 28.8.–30.9.2013
Tampereen pääkirjasto, 1.10.–13.10.
Lasten ja nuorten kulttuurikeskus ARX, Hämeenlinna
5.11.–31.12.

6.2.2. Kokoelmanäyttelyt LAKUn arkistosta

1.1.–31.1. Meidän Afrikkamme

Euran kirjasto
33 teosta

27.5.–12.6. Huoli huomisesta, toivo tulevasta

Tillarigalleria, Nivala
47 teosta

17.6.–30.8. Kotini - My home

Espoo, Tapiola Folkhälsan -talo
20 teosta

12.7.–11.8. Lasten piirustuksia

Hirsilinnan kohde, Hyvinkään asuntomessut
11 teosta

29.8.–15.10. Sadonkorjuujuhlaa

Ortodoksisen kirkon toimitila Minea, Riihimäki
11 teosta

11.10. Tyttönäyttely

Tyttöjen päivän messut, Hyvinkään kaupungintalo
14 teosta

24.10. -> Oppilaiden kokoama näyttely

Puolimatkan koulu, Hyvinkää
8 teosta

1.4. 2011 -> Koneellista hevosvoimaa

Kytjä Golf, Hyvinkää, näyttely on esillä toistaiseksi

Garry Kol, Mbuya Telling Stories, 8 v., Zimbabwe. Teos kansainvälisestä lasten ja nuorten taiteen arkistosta.

Juste Janutaite, A Self-Portrait, 8 v., Liettuva. Teos kansainvälisestä lasten ja nuorten taiteen arkistosta.

Kuvallisia rytmjä -työpajassa tutkittiin, mitä rythmi tarkoittaa kuvissa, kuvataiteessa ja kuvataidenäyttelyssä.

7. YLEISÖKASVATUS

7.1. TYÖPAJAT

Työpajoja järjestettiin aamupäivisin varhaiskasvatuksen ryhmille sekä peruskoululuokille. Pajoissa tutustuttiin Villa Artun galleriassa olevaan näyttelyyn, joissa saatuja kokemuksia ja elämyksiä työstettiin taiteen perusmenetelmiä ja kädentaiteita harjoitellen. Villa Artun tapahtumapäivinä järjestettiin pajaohjelmaa myös muille kohderyhmille kuten nuorille ja lapsiperheille, ks. myös Tapahtumat. Työpajoihin osallistui yhteensä 737 lasta ja nuorta sekä 166 aikuista.

7.1.1. Näyttelyihin liittyvät työpajat

11.1.–17.2.

ETELÄSTÄ TUULEE - LÖUNATUUL PUHUB Sadutus

Työpajassa keksittiin ja kirjattiin ylös satuja ja tarinoita näyttelyn teoksista. Sadutus tapahtui pienryhmissä. Sadutusten aikana muut tekivät pieniä tehtäviä näyttelyn parissa. Saduttajana toimi Päivi Venäläinen.

Kuvitus

Työpajassa tutustuttiin kuvitustaiteeseen ja tehtiin oma kuvituskuva työpajassa kerrottavaan tarinaan. Työpajan ohjaaja oli Jarmo livonen. Sadutus- ja kuvituspajoihin osallistui 139 lasta.

22.2.–7.4.

RYTMITTELYÄ

Kuvallisia rytmejä

Työpajassa tutkittiin, mitä rytmi tarkoittaa kuvissa, kuvataiteessa ja kuvataidenäyttelyssä. Ryhmä teki yhdessä oman rytmikkään teoksen. Työpajan ohjaaja oli Jarmo livonen.

Loruja ja riimejä

Päiväkotien pienemmille lapsille (2-5 v.) tarkoitetussa työpajassa havainnoitiin, miten rytmi on ääntä, liikettä, väriä, muotoja. Pajassa tutustuttiin rytmin erilaisiin muotoihin suomalaisten perinnelorujen avulla. Työpajoja vetivät Riimitellen -vauvojen ja taaperoiden loruleikkityöpajojen kehittäjät Milla Helminen ja Riikka Kekäläinen-Alkio.

Rytmi ja soitin

Esikoulu- ja peruskouluryhmille tarkoitetussa työpajassa valmistettiin rytmisoitin kierrätysmateriaalista sekä keittiöstä tutuista aineksista, kuten riisistä, herneistä ja popcornin siemenistä. Soittimia käytettiin liikkeen rytmiä tutkivissa harjoituksissa ja liikuntaleikeissä. Työpajan ohjaajana toimi Pauliina Diallo. Työpajoihin osallistui yhteensä 297 lasta.

Kuvallista rytmittelyä työpajassa Jarmo livosen johdolla.

17.9.–6.10.

TANGO - Sukupolvet kohtaavat designin maailmassa

Näyttelyyn liittyivät Aalto-yliopiston Taiteen laitoksen opiskelijoiden toteuttamat työpajat. Työpajoissa työskentelivät yhdessä lapset ja ikäihmiset. Elina Gyldénin ja Tuuli Rouhiaisen suunnittelemiin työpajoihin osallistuivat ennakkoon sovitut ryhmät.

Käsi kädessä -työpajassa lapsi ja isovanhempi suunnittelivat ja valmistivat yhteisen hansikkaan, jota käytettäessä kuljetaan käsi kädessä. Hansikas koristeltiin lapsen ja isovanhemman tarinoiden ja toiveiden mukaan. Työskennellessä pohdittiin toisten huomioon ottamista ja toisista välittämistä. Käsineet jäivät esille näyttelyyn. Työpajaan osallistuivat päiväkotii Ilmarin esikouluryhmän lapset isovanhempineen.

Ryhmävoimaa ryijystä -työpajassa työskentelivät yhdessä Tapainlinnan koulun 4 B luokan oppilaat ja hyvinkääläiset vapaaehtoiset ikäihmiset mm. Pirkonkodista ja Hyvinkään Eläkeläisten liitosta. Pienryhmissä koristeltiin eriparisia käsineitä siten, että kunkin ryhmän käsineitä yhdisti jokin elementti toisiinsa. Koristelluista käsineistä koottiin ryijy, joka oli esillä näyttelyssä. Näyttelyn jälkeen ryijy annettiin Tapainlinnan kouluun. Työpajoihin osallistui 153 lasta ja aikuista.

11.10.–24.11.

SEEPASATEENKAARI - Ihonvärin merkityksiä Ihon värityksiä

Työpajassa maalattiin tussilaveerauksella omakuva. Sitä tehdessä tutkittiin ihonväriä sekä valojen, varjojen ja värien vaikutusta siihen. Ohjaajana oli Jarmo livonen. Työpajassa kävi 204 lasta.

Näe minut -työpajaa ohjaamassa Dzamil Kamanger.

Nuoria Näe minut -työpajassa.

7.1.2. Muu työpajatoiminta

Työpaja perhekeskus Pikku-Veturissa

Lasten ja nuorten taidekeskus järjesti perhekeskus Pikku-Veturin asiakkaille, pienille lapsille ja heidän vanhemmilleen perhekeskuksen tiloissa työpajan, jossa vanhemmat lukivat lapsen kanssa loruja ja runoja ja piirsivät värikkäille papereille liiduilla runon innoittamia kuvia. Työpajan yhteydessä kerrottiin Villa Artun ja Lasten ja nuorten taidekeskuksen toiminnasta. Työpajaan osallistui noin 20 lasta ja aikuista. Lisäksi järjestettiin Villa Artussa Pikku-Veturin asiakkaille Riimitellen lorutyöpaja.

5.–28.3.

Näe minut -työpajat

Taiteilijat Kalle Hamm ja Dzamil Kamanger suunnittelivat ja toteuttivat työpajakokonaisuuden, jonka tavoitteena oli kehittää taidekeskuksen kansainvälisen arkiston käyttöä taide- ja monikulttuurisuuskasvatuksessa. Kokonaisuus liittyi myös taiteilijoiden syksyllä Villa Artussa esillä olleeseen näyttelyyn Seepiasateenkaari. Työpajakokonaisuus koostui neljästä kolmen tunnin työpajasta, joissa tarkasteltiin omakuvaa ja minuutta sekä toiseutta itsessä ja toisissa. Lopuksi etsittiin keinoja hyväksyä erilaisuus. Työvälineinä olivat piirustus ja maalaus, video- ja valokuvaus sekä tarinan kerronta. Vieraisiin kulttuureihin tutustuttiin taidekeskuksen kokoelmateoksia tutkimalla. Työpajakokonaisuus toteutettiin kahden ryhmän kanssa. Toinen oli Puolimatkan ja Härkävehmaan koulujen 8. ja 9. luokkalaista koostunut pienryhmä ja toinen HRAKS:n työpajanuoria. Nuoria oli ryhmissä yhteensä 20.

Veistosfillari-taidepyörätyöpajat

Taidekeskus organisoii Hyvinkään kaupungin ja HRAKSin yhteistyönä toteutuneet työpajat, joissa nuoret rakensivat hylätyistä pyöristä ja pyöränosista veistoksia ja toimivia käyttöpöyriä. Työpajoja ohjasivat keväällä kuvataiteilijat Tuija Lindfors ja Tiina Valkeapää. Taidepyörät osallistuivat Artun kesän Dynamo-näyttelyyn Villa Artussa.

11.4., 18.4. ja 25.4.

Vauvojen värikylpy

Värikylvyissä vauvat 3 kk–11 kk ja taaperokäiset 1–2-vuotiaat tutustuivat moniaistisesti värien ja materiaalien maailmaan yhdessä tutun aikuisen kanssa. Ohjaajana oli Helga Rusanen. Vauvojen värikylpyihin osallistui 41 lasta ja vanhempaa.

5.–6.8.

URB - Urbaanin kuvataiteen kurssi

Osana Kiasma teatterin URB 13 - urbaanin taiteen festivaalia Lasten ja nuorten taidekeskus järjesti urbaanin kuvataiteen kurssin, jonka ohjaajana oli moskovalainen kuva-, sarjakuva- ja katutaiteilija Alexey Iorsh. Julisteita kaupunkitilaan -työpajassa nuoret pohtivat itselleen tärkeitä asioita,

joita halusivat julistaa kuvan keinoin. Työpajassa syntynyt julisteteos oli esillä Willan kauppakeskuksen tapahtumatorilla 6.8.–11.8. Työpajaan osallistui viisi Hyvinkään Taidekoulusta juuri valmistunutta nuorta.

7.2. PERUSKOULULAISTEN KULTTUURIPOLKU

Hyvinkään perusopetuksen ja kulttuurilaitosten yhdessä suunnittelemassa Kulttuuripolku-opiskelukokonaisuudessa kukin luokka-aste vierailee lukuvuoden aikana kahdessa kulttuurikohteessa tai -tapahtumassa. Lasten ja nuorten taidekeskuksessa vierailevat keväisin 9. ja syksyisin 6. luokkalaiset.

Kevät 2013

9. luokkalaiset vierailivat Lasten ja nuorten taidekeskuksessa huhti-toukokuussa. Oppilaat tutustuivat toiminnallisessa työpajassa taidekeskuksen ja Villa Artun tiloihin ja toimintaan ja ideoivat julisteen muotoon, millaista toimintaa nuoret haluavat Villa Arttuun. Kevään kulttuuripolkuvierailulla kävi 487 oppilasta ja 32 opettajaa. Kulttuuripolkuvierailujen vetäjinä toimivat Anne Malin, Tiina Valkeapää ja Päivi Venäläinen.

Syksy 2013

6. luokkalaisten kulttuuripolkukäynnit toteutettiin loka-marraskuussa. Vierailun aikana tutustuttiin Lasten ja nuorten taidekeskuksen kansainväliseen lasten ja nuorten taiteen arkistoon ja työskenneltiin Seepiasateenkaari-näyttelyn parissa. Oppilaat tekivät myös näyttelyn teoskokonaisuuksiin liittyviä tehtäviä. Syksyn kulttuuripolkuvierailulla kävi 517 oppilasta ja 28 opettajaa.

Värikylvyssä.

7.3. TAPAHTUMAT

Villa Artussa järjestettävien tapahtumien tavoite on tehdä paikkaa ja sen toimijoita tunnetuksi ja saada uusia yleisöjä. Tapahtumissa tarjotaan lapsille, nuorille sekä perheille yhteistä tekemistä ja elämyksiä musiikki- ym. esitysten parissa ja työpajoissa.

3.2.

Kuvituksia ja lurituksia

Villa Artun virolaista kuvitustaidetta ja käsintehtyjä nukkeja esittelevän näyttelyn Etelästä tulee ja Villan Voimalan Mustikka ja Pikku Papu, Nina Haikon ja Liisa Kallion kuvitusnäyttelyn yhteydessä järjestettiin koko perheen musiikillinen tapahtumapäivä. Villa Artussa Mikko Perkoila ja Andres Loigom lauloivat virolaisia ja suomalaisia lastenlauluja ja sana- ja kuvataidetyöpajassa tehtiin kuvitettuja runokirjan sivuja ja aukeamia viron- ja suomenkielisistä sanoista, runoista ja loruista. Villan Voimalassa kuunneltiin Pikku Papun lauluja ja askarreltiin satuhahmoja kuvittaja Liisa Kallion ohjauksessa. Tapahtumassa oli 73 kävijää.

10.3.

Rytmejä - kuvin, sanoin ja soittimin

Koko perheen tapahtumapäivän työpajoissa luotiin kuvallisia, sanallisia ja musiikillisia rytmejä. Ohjelmassa oli vauvoille ja taaperoille Riimitellen-loruleikkityöpajoja, joissa lorut heräsivät eloon riimitellen ja leikkien sekä erilaisia rytmisoittimia käyttäen. Isommille lapsille ja vanhemmille oli tarjolla Afrikkalaisen tanssin työpaja, jossa heräteltiin keho rumpumusiikin säestyksellä rytmikkäisiin liikkeisiin. Kaikille avoimessa nonstop-työpajassa Rytmii kuvassa tehtiin leimasinmenetelmällä erilaisia kuvallisia rytmejä. Tapahtumaan osallistui 41 lasta ja aikuista.

9.5.

Yhden Päivän Juttu Villa Artussa

Villa Artun Yhden Päivän Jutussa ennakoitiin tulevan kesän pyöräily- ja puutarha-aiheisia näyttelyjä ja tapahtumia. Villa Artussa oli Virkkaajien ja värkkääjien käsitöiden vaihtotori ja käsityömateriaalien kirpputori sekä Hyötykasvihuoneen neuvontaa palsta- ja kaupunkiviljelystä. Villa Artun pihalla oli pyöränkorjaus- ja tuunauspiste. Avoinna olivat myös Käsityökoulu Helmin oppilastöiden näyttely sekä Hong Kongissa järjestetyn lasten kansainvälisen taidekilpailun teoksia esittelevä näyttely. Päivän aikana Villa Artussa vieraili 630 ihmistä.

3.6.–8.9.

Artun kesä - DYNAMOON liittyvät tapahtumat

Artun kesä on lasten ja nuorten kulttuurikeskus Villa Artun kesätapahtuma. Vuosittain vaihtuvat teemat tuovat esille taiteen ja visuaalisen kulttuurin monimuotoisuuden. Artun kesän 2013 teemana olivat pyöräily ja puutarha. Ne viestivät Hyvinkään kotoisuutta ja ekologisuutta niin hyvinkääläisille kuin Hyvinkään asuntomessuvieraille. Pyöräilyä ja puutarhanhoitoa lähestyttiin pitkin

kesää monin eri tavoin. Ohjelmassa oli taidenäyttelyjä ja -kursseja, elokuvia, retkiä, juhlia sekä Villatehtaan pihalle kasvanut kaupunkipuutarha. Tapahtuma toteutettiin useiden yhteistyökumppanien kanssa.

25.3.–15.5.

Fillarifilmi-lyhytelokuvakilpailu

Kesän pyöräilyteemaa työstettiin jo keväällä järjestämällä valtakunnallinen pyöräilyaiheinen lyhytelokuvakilpailu 12–20 -vuotiaille. Kilpailu järjestettiin yhdessä Villa Artun muiden toimijoiden sekä Suomen Elokuvakontakti ry:n ja elokuvayhteisö Kelaamon kanssa. Ilmoittautuminen ja 1-3 minuutin videoiden lataaminen tapahtui Kelaamon kautta. Määräaikaan mennessä kilpailuun ilmoitettiin 50 videota. Finaaliin niistä valittiin 10. Esiraadissa olivat Hyvinkään kuvataidekoulun rehtori Kaisu Paavilainen, Käsityökoulu Helmin rehtori Minna Hyytiäinen sekä taidekeskuksen toiminnanjohtaja Raisa Laurila-Hakulinen ja tuottaja Päivi Venäläinen. Finalistien joukosta 300 euron pääpalkinnon ja viiden tuotepalkinnon saajat valitsivat animaatioiden tekijät Mariko Härkönen ja Ismo Virtanen sekä kuvataiteilija ja kuvaaja Juha Mäki-Jussila. Finalistityöt olivat osa kesän Dynamo-näyttelyä.

13.6.

Artun kesän avajaiset

Artun kesän näyttelyiden ja puutarhan avajaisissa julistettiin Fillarifilmi-kilpailun voittajat ja muut palkitut elokuvat. Avoinna oli myös kahden Aalto-yliopiston opiskelijan liikkuva työpajakahvila Kuutio.

Rytmejä kuvin, sanoin ja soittimin -tapahtumapäivän kävijät pääsivät tekemään leimaamalla omia kuvallisia rytmejään.

Opastettuja pyöräretkiä

Kaupunkilaisia ja kaupungissa vierailevia kutsuttiin tutustumaan Hyvinkääseen pyöräillen. Retket soveltuivat myös pyöräilyikäisille lapsille.

29.5. Omenapuupyöräily

Retkellä pyöräiltiin ihastelemaan kukkivia omenapuita kantakaupungin alueella. Oppaana toimi Hyvinkään kaupunginpuutarhuri Terhi Parkkali-Reskola. Osallistujia 12.

18.6. Kasveja ja eläimiä Hyvinkäänkylässä

Luontoretkellä pyöräiltiin Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistyksen opastuksella Hyvinkäänkylään ja Hyrian Maaseutuoppilaitokselle, jossa tutustuttiin alueen kasveihin ja eläimiin. Osallistujia 15.

6.8. Hyvinkäänkylän historiaa

Retkellä tutustuttiin Hyvinkään kulttuurihistoriallisiin kohteisiin pyöräillen keskustasta Hyvinkäänkylään Hyvinkään Kaupunginmuseon entisen intendentti Lea Bergströmin opastamana. Osallistujia 25.

Työpajakahvila Kuutio

Maitokärryn päällä liikkuva puinen kuutio avautui piirustuksiin ja lehtileikkein koristelluksi pöydäksi. Kuution ääreen sai istahtaa, nauttia kupin kahvia tai mehua ja syödä kakku-palan ja samalla ideoida, mitä omassa arkiympäristössä voisi tehdä. Hyvinkäällä Kuutio oli avoinna Villatehtaan pihalla Artun kesän avajaisissa 13.6., Monikulttuurisessa sadonkorjuujuhlassa 24.8. sekä Willan kauppakeskustan torilla 20.6. ja 24.8. Kävijöiltä kerättiin ideoita, mitä Willan tapahtumatorilla ja Villatehtaan alueella voisi tehdä ja tapahtua. Ideoita kerättiin myös Tango-näyttelyn yhteydessä. Kuutio on Aalto-yliopistossa muotoilua opiskelevan Malin Bäckmanin ja arkkitehtiopiskelijä Tuula Mäkinien projekti, joka syntyi Aalto-yliopiston hyvää arkea käsittelevällä Repicturing Suburban Neighborhood -kurssilla keväällä 2012. Kuution tavoitteena on saada ihmisten miettimään, mitä haluaisivat elävältä asuinympäristöltään ja kiinnostavan huomiota siihen, miten itse voi vaikuttaa sen viihtyvyyteen.

30.7.

Hyvinkää-päivä

Hyvinkää-päivää juhlistettiin kahdella koko perheen seikkailullisella kierroksella Villatehtaan tiloissa. Seikkailun järjestivät yhteistyössä Lasten ja nuorten taidekeskus, Hyvinkään kaupunginmuseo, Fit24-kuntokeskus sekä Hyvinkään kaupungin kulttuuripalvelut. Seikkailun suunnitelti ja toteutti ryhmä teatteritoimijoita. Päivän aikana oli myös opastus Dynamo-näyttelyyn ja Monikulttuuriseen kaupunkipuutarhaan.

Päivän aikana Villa Artussa vieraili 1102 ihmistä.

24.8.

Monikulttuurinen sadonkorjuujuhla

Monikulttuurisen kaupunkipuutarhan äärellä vietettiin sadonkorjuujuhlaa osana Aamuposti-lehden Lystilauantai-tapahtumaa. Villatehtaan lastauslaiturilla, pihalla ja Villa Artun sisätiloissa järjestetyn juhlan monikulttuurinen sadonkorjuujuhlan tunnelma syntyi myynnissä

olleista eri maiden ruuista ja kasvi- ja kukkasomisteista. Ohjelmassa oli myös työpaja, jossa piirrettiin postikortteja monikulttuurisesta puutarhasta.

Juhlavieraita oli noin 1000.

22.9.

Isovanhempien ja lastenlasten päivä

Koko perheelle, mutta varsinkin lapsille ja heidän isovanhemmilleen suunnatun tapahtumapäivän työpajoissa mietittiin ja muisteltiin itselle tärkeitä asioita. Niiden pohjalta lapset ja isovanhemmat suunnittelivat ja tekivät yhdessä mielikuvituksellisia hansikkaita Käsi kädessä -työpajassa ja muistipelejä Muistojen muistipyörä -työpajassa sekä suunnitelmia omaan elinympäristöönsä työpajakahvila Kuution äärellä. Maaru Peuran Satusupina-näytelyn äärellä aikuiset ja lapset saduttivat toinen toisiaan. Tapahtumapäivän ohjelmaan otti osaa 27 lasta ja isovanhemmaa.

18.10.

Satupäivä

Sadun nimipäivänä vietettiin valtakunnallista Satupäivää.

Vuoden 2013 teema Sadun ääni kuului Villa Artussa Seepiasateenkaari-näyttelyssä luettavissa saduissa erilaisuudesta ja sen hyväksymisestä.

Kolmeen satutuntiin osallistui yhteensä 58 lasta ja aikuista.

8.–13.12.

IHMEELLINEN KONE –nukketeatteriesitys

Työryhmä Hot vasan (Mira Laine, Teuvo Ahokas, Outi Ivaska ja Bastian Salmela) nukketheateriesityksessä lähitulevaisuuden Pietarissa nuori tohtori parantaa robottiapurinsa kanssa potilaita ääniparannuskoneella, mutta kone alkaa hajota ja apuun pyydetään yleisöä. Venäläisestä avantgarde-taiteesta ammentava, sopivasti jännittävä ja huumorin siivittämä esitys sisälsi ongelmanratkaisua, hullunkurisia hahmoja ja mukaansatempaavaa musiikkia. Villa Artussa teatteriesitys pystytettiin auditorioon viikon ajaksi.

Näytöksiä oli seitsemän ja niissä yleisöä yhteensä 95 henkilöä.

14.12.

Villan joulukuukortit

Perinteisen Villan Joulun työpajoissa tehtiin sätkynukkeja ja solmeiluja rannekoruja ja avaimenperiä, valmistettiin kynttilöitä muottiin valamalla sekä askarrettiin vanhoista joulukortteista uusia kortteja. Villan Voimalan työpajassa oli mahdollisuus tutustua skräppäysaskartelun saloihin. Villa Artussa oli myös kahvila jouluisine makuineen ja tuoksuineen sekä kaksi Ihmeellinen kone -nukketheaterinäytöstä. Päivän aikana Villan Joulussa vieraili 150 kävijää. Tapahtuman järjestivät yhteistyössä Villa Artun toimijat sekä Hyvinkään kaupunginmuseo ja Hyvinkään Karjalaseura.

Opettajien ja ohjaajien työpajassa valmistettiin uusiosoitimia Mikko Perkoilan johdolla.

Taideaineiden täydennyskoulutusta varhaiskasvatuksen henkilökunnalle.

8. KOULUTUS

26.2.

Työpaja opettajille ja ohjaajille uusiosoitimien valmistuksesta

Kolmen tunnin työpajassa muusikko Mikko Perkoilan ohjauksessa tehtiin ja soitettiin uusiosoitimia. Illan aikana tutustuttiin myös kuvien rytmeihin Rytmittelyä-näyttelyssä.

10.-11.5. ja 27.-28.9.

Taideaineiden täydennyskoulutus varhaiskasvatuksen henkilökunnalle

LAKU tuotti Hyvinkään varhaiskasvatuksen henkilökunnalle taidelähtöisen ohjaustoiminnan täydennyskoulutuksen Villa Artussa. Koulutuksen sisältö suunniteltiin yhteistyössä kuvataidekoulun ja käsityökoulu Helmin kanssa. Opettajina toimivat taiteen ja käsityötaiteen perusopetuksen ammattilaiset.

Kahden päivän koulutus sisälsi kuusi tunnin kestävä pajaa, joissa opiskeltiin taidelähtöisiä perustekniikoita hyödynnettäväksi päiväkotien arjessa: paperipaja, grafiikan yksinkertaiset menetelmät, maalaus, hiilipiirustus, värioppi ja sommittelu, yksinkertaiset kudontatekniikat, muovailu savesta ja rakentelu. Kevään ja syksyn koulutuspäiviin osallistui yhteensä 55 varhaiskasvatuksen työntekijää.

Koulutuspaketti on suunniteltu niin, että sen sisältöjä voidaan muokata tilaajan tarpeiden mukaan. Kasvatus- ja opetushenkilöstön taidekoulutus tukee Villa Artun kaikkien kolmen toimijan omia pitkän tähtäimen tavoitteita.

Markus Renvallin mediakasvatuskoulutus Hyvinkään päiväkodeissa

LAKUn eräänä tehtävänä on luoda yhteyksiä taiteilijoiden sekä lasten ja nuorten kanssa työskentelevien välillä. LAKUn välityksellä syntyi mediakasvatusprojekti, jossa mediataiteilija Markus Renvallin kehittämä Medialeikki rantautui kahteen hyvinkääläiseen päiväkotiin. Hanke jatkui Renvallin ohjaamana täydennyskoulutuksena vuoden 2013 puolella. Medialeikkiä on tarkoitus hyödyntää myöhemmin taidekeskuksen kansainvälisissä projekteissa yhteistyössä taiteilijan kanssa.

5.2.

Matkailuoppaiden koulutuspäivä

Toiminnanjohtaja Raisa Laurila-Hakulinen kertoi matkailuoppaille Villa Artun toiminnasta.

9. MUU TOIMINTA JA YHTEISTYÖ

8.-9.6.

Lions Club Puolimatka ja Villatehtaan Woodstock

Villa Artun tilojen käyttö esiintyjälämpönä.

Artun kesä - Dynamo

Artun pyöräily- ja puutarha-aiheinen kesätapahtuma kokosi yhteen liikennesuunnittelijoita, taiteilijoita, työpajanuoria, ympäristösuojelijoita, kotiseutu- ja luontoretkien järjestäjiä sekä videokilpailu Fillarifilmin yhteistyökumppanit Elokvakontakti ry:ssä ja Kelaamo.fi:ssä. Hyrian puutarhayksikön opettajat ja oppilaat sekä seurakunnan kansainvälisen kerhon jäsenet olivat mukana monikulttuurisen kaupunkipuutarhan suunnittelussa ja toteutuksessa. Puuseppäopiskelijat tekivät pihalle kätevät viljelylaatikot.

Hyvinkään Asuntomessut

Taidekeskus osallistui Asuntomessujen 2013 tapahtumatuotantoon Hyvinkään kaupungin yhteistyökumppanina. Taidekeskuksen lasten taiteen kansainvälisen arkiston

teoksia tarjottiin rakentajille sisustuskäyttöön ja niitä oli esillä yhden asuntomessutalon sisustuksessa. Kaupunkikuvaa elävöitettiin isoilla pyöräilyaiheisilla printeillä, jotka tuotettiin yhteistyössä kaupungin liikennesuunnittelun kanssa. Artun kesän tapahtumia markkinoitiin näkyvästi asuntomessuvieraille.

Toiminnallista taidetta Villa Arttuun

Kuvataiteilija Heli Vehkaperä suunnitteli ja toteutti kolme taideteosta Villa Arttuun aulaan Uudenmaan taidetoimikunnan tuella. Piirustuspaikka sisältää pitkät penkit ja pöydän, jossa voi jatkaa toisen aloittamaa viivaa pitkälle piirustuspaperille. Vitriineihin syntyi teos Kesä talteen yhdessä Lasten ja nuorten kuvataidekoulun oppilaiden kanssa. He tallensivat lasipurkkeihin ja lokerikkoihin kesällä keräämiään aarteita ja talteen otetut muistot asetettiin näytteille. Ilon soirot on puolestaan värikäs tekstiiliteos ja tilanjakaja Villa Artun aulan ja keittiön välissä.

Eino Vesalaisen muistorahasto

Vuonna 2011 perustetun rahaston tarkoituksena on tukea lasten ja nuorten visuaalista taidekasvatusta painopisteinä kokeellinen ja uutta luova sekä kansainvälinen taidekasvatustoiminta. Rahasto toteuttaa tarkoitustaan myöntämällä stipendejä ja palkintoja lapsille ja nuorille taiteen tekijöinä

sekä aikuisille tunnustuksena merkittävästä taidekasvatusta edistävästä työstä. Muistorahastolla halutaan kunnioittaa ja luoda jatkuvuutta Eino Vesalaisen arvokkaalle ja kansainvälisestikin merkittäväälle elämäntyölle taidekasvatuksen parissa. Rahastosta ei jaettu stipendejä vuonna 2013.

10. JÄSENYYYDET JA EDUSTUS

Tallennus- ja kokoelmayhteistyö TAKO, Museovirasto

TAKO:n tavoitteena on tallennusvastuiden jakaminen museoiden ja muiden kulttuuriperintöä tallentavien kesken sekä ns. Suomi-kokoelman luominen. Suomi-kokoelma karttuu museoiden yhteisten nykydokumentointihankkeiden kautta. Päämääränä on tehostaa kokoelmanhallintaa sekä kokoelmien ja osaamisen liikkuvuutta. Taidekeskus otti vastuulleen lasten ja nuorten taiteen vastaanottamisen taltiointiin vuonna 2011. Vuonna 2013 taidekeskus ei osallistunut tallennustyöhön.

Suomen Museoliitto

Lasten ja nuorten taidekeskuksen säätiö on Suomen Museoliiton kannattava jäsen.

Suomen taidekasvatuksen tutkimusseura

Tuottaja Päivi Venäläinen toimii Suomen taidekasvatuksen tutkimusseuran johtokunnan varsinaisena jäsenenä ja seuran sihteerinä.

Museopedagoginen yhdistys Pedaali ry

Tuottaja Päivi Venäläinen on Museopedagoginen yhdistys Pedaalin jäsen.

ICOM - International Council of Museums

Toiminnanjohtaja Raisa Laurila-Hakulinen sekä tuottaja Päivi Venäläinen ovat kansainvälisen museoliiton ICOM – Suomen Komitea ry:n jäseniä.

Mediakasvatuskeskus Metka ry

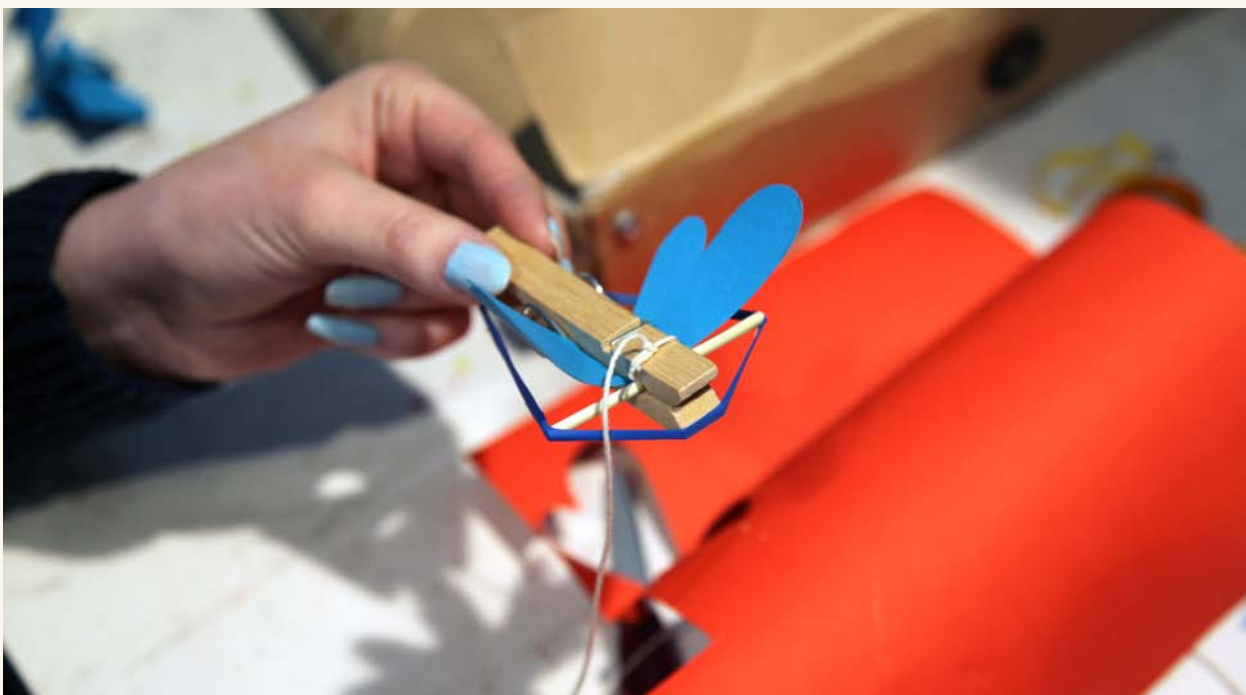
Toiminnanjohtaja Raisa Laurila-Hakulinen on Metkan hallituksen jäsen.

Nuori kulttuuri -säätiö

Toiminnanjohtaja Raisa Laurila-Hakulinen on säätiön neuvottelukunnan jäsen

Hyvinkään kaupungin kulttuuri- ja matkailulehti Villari

Toiminnanjohtaja Raisa Laurila-Hakulinen on toimitusneuvoston jäsen.

Mikko Perkoilan työpajassa opettajille ja ohjaajille toteutettiin uusiosoitimia.

II. VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI

Näyttelyistä, työpajoista ja tapahtumista tiedotettiin paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti sähköpostilla sekä painetuilla esitteillä ja julisteilla. Näyttelyiden yhteydessä järjestettiin avajaisia ja tiedotustilaisuuksia. Hyvinkään ja lähialueiden kouluille ja päiväkodeille lähetettiin sekä painetut kausitiedotteet että tietoa yksittäisistä tapahtumista sähköpostilla. Hyvinkään kaupungin viestintäyksikön ja matkailutoimen kanssa tehtiin yhteistyötä matkailu- ja tapahtuma-markkinoinnissa. Sähköpostilla lähetettiin tietoa suoraan lapsiperheille ja muille kiinnostuneille, jotka ovat antaneet osoitteensa tiedotuskäyttöön.

Verkkosivuja www.artcentre.fi uudistettiin toimintavuonna. Ilmeeltään ja selattavuudeltaan kevyemmät sivut tuovat entistä enemmän esille kansainvälisen arkiston teoksia. Lasten ja nuorten taideteokset luovat sivujen visuaalisen ilmeen ja niistä on koottu lisää verkkonäyttelyitä. Nyt jokaisesta kansainvälisestä kilpailuista on oma verkkonäyttely. Myös englanninkieliset sivut ovat kattavammat kuin ennen. LAKUn omien sivujen lisäksi verkossa on Lasten ja nuorten taidekeskuksen, Hyvinkään lasten ja nuorten kuvataidekoulun ja Taito-käsityökoulu Helmin yhteinen portaali www.villaarttu.fi jonka kautta pääsee Villa Artun kolmen toimijan sivuille sekä Villa Artun Facebook-sivuille. Facebookia hyödynnettiin toimintavuonna kaikkien tapahtumien tiedottamisessa.

Kulttuuripolkulaiset suunnittelemassa julistetta.

12. HALLINTO

12.1. HALLITUS

Toimintakaudella 2013-2014 hallituksen puheenjohtajana oli Hyvinkään kaupungin edustaja Riitta Miettinen. Muut Hyvinkään kaupungin edustajat ovat Kari Vierimaa ja Erkko Virtanen. Heidän varajäseniään ovat Sari Tani, Osmo Harju ja Riitta Hyväkkä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön kutsumina edustajina ovat varapuheenjohtajana toiminut Ullrike Hjelt-Hansson (Uudenmaan ELY-keskus/Etelä-Suomen aluehallintovirasto) sekä Mikko Hartikainen (Opetushallitus) ja Minna Riikka Järvinen (Kehittämiskeskus Opinkirjo). Heidän varajäseniään ovat Sanna Puura (Uudenmaan ELY-keskus), Eija Kauppinen (Opetushallitus) ja Panu Mäenpää (Nuori Kulttuuri -säätiö).

Neuvottelukunnan edustajana hallituksessa oli Pekka Lehtimäki (varaedustajana Anna Rauhala). Hallitus kokoontui vuoden aikana 6 kertaa (16.1., 1.3., 8.5., 28.8., 30.10. ja 11.12).

Hallituksen puheenjohtajisto ja toiminnanjohtaja kävivät tulokset keskustelut molempien päärahoittajien eli opetus- ja kulttuuriministeriön nuorisoyksikön sekä Hyvinkään kaupungin johdon kanssa syksyllä 2013.

12.2. NEUVOTTELUKUNTA

Neuvottelukunnan tehtävänä on sääntöjen mukaan:

- antaa säätiön hallitukselle lausuntoja ja aloitteita taidekeskuksen toiminnan kehittämistä koskevissa laajakantoisissa ja periaatteellisesti tärkeissä asioissa,
- ylläpitää, luoda ja kehittää taidekeskuksen kannalta tärkeitä yhteiskunnallisia suhteita sekä
- seurata ja arvioida säätiön toimintaa.

Neuvottelukunta koostuu Hyvinkään kaupungin, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä 10 taustayhteisön edustajista. Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimintakaudella 2011-2014 on Pauline von Bonsdorff ja varapuheenjohtajana vuodesta 2013 alkaen Anette Helén.

Hyvinkään kaupungin edustajat: Anette Helén (vj Nora Ekholm), Joonas Salmi (vj Jari-Pekka Velin), Juhani Tuina (vj Martti Huttunen).

Opetus- ja kulttuuriministeriön kutsumat jäsenet: Heta Mulari (vj Jaana Lähteenmaa), Mikko Varesmaa (vj Jukka Ruotsalainen), Niina Siltala (vj Katja Munter) ja Petra Magga.

Säätiön muut taustayhteisöt ja niiden edustajat ja varajäsenet: Pauline von Bonsdorff (Jyväskylän yliopisto/Taiteiden ja kulttuurintutkimuksen laitos), Kaisu Muuronen (Lastensuojelun keskusliitto ry), Laura Serkosalo (Nuoren Voiman Liitto ry, vj Anna Nurro), Pekka Lehtimäki (Lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto ry, vj Leena Stolzman), Leena Hannula (Valtion taidemuseo), Mira Kallio (Aalto yliopisto/Taideteollinen korkeakoulu, vj Henna Harri), Alexander Reichstein (Suomen Taitelijaseura, vj Merja Miettinen), Anna Rauhala (Hyvinkään Taitelijaseura ry), Sari Issakainen (Kuvataideopettajat ry, vj Reetta Nisonen), Anu Ruhala (Mediakasvatuskeskus Metka ry, vj Minna Nikola).

Neuvottelukunnan edustajana hallituksessa oli Pekka Lehtimäki, varaedustajana Anna Rauhala.

Vuosikokouksessa 23.5. keskusteltiin vilkkaasti LAKUN kansainvälisen näyttelytoiminnan uudistamisesta ja kehittämisestä seuraavan 15. Kv näyttelyn pohjalta.

URB-työpajassa nuoret suunnittelivat ja toteuttivat julisteteoksen Kauppakasvatuskeskus Willan tapahtumatorille.

13.TALOUS

Taidekeskuksen toimintaa rahoittavat Hyvinkään kaupunki ja opetus- ja kulttuuriministeriö. Toiminta-avustus Hyvinkään kaupungilta oli 200 000 euroa (sis. lainaosuuden) ja opetus- ja kulttuuriministeriöltä 182 000 euroa.

Lasten ja nuorten taidekeskus sai vuonna 2012 seuraavat erityisavustukset:

- URB10 Urbaani kaupunkifestivaaliin 35 000 euroa opetus- ja kulttuuriministeriöltä

- kansainvälisen kokoelman digitointiin ja 15. kv näyttelyn valmisteluun 45 000 euroa opetus- ja kulttuuriministeriöltä

- Hyvinkään kaupunkikuvan elävöittämiseen lasten taiteella 1000 euroa Kordelinin Hyvinkään rahastolta

Taidekeskuksen kirjanpidosta ja palkanlaskennasta vastasi Tili- ja hallintopalvelu Ilmola Oy.

Etelästä tuulee -näyttelyn kuvitustyöpajassa tehtiin oma kuvituskuva.

TAKASIVUN KUVA: Ryhmävoimaa ryijystä -työpajassa koristelluista käsineistä koottu ryijy. Työpajassa lapset ja ikäihmiset työskentelivät yhdessä.

2013

LASTEN JA NUORTEN TAIDEKESKUS
ART CENTRE FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE
Villa Arttu | Kankurinkatu 4-6 | 05800 Hyvinkää | Finland | www.artcentre.fi

Valokuvat: Lasten ja nuorten taidekeskus | Ilme: Lasten ja nuorten taidekeskus